

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Paryż/ Ille-de-France/ Francja

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Muzeum-mauzoleum-atelier Honore de Balzaka

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji
(biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Niezrealizowany projekt muzeum publicznego (biograficznego)

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Założenie miało stanowić monument pisarza, podobnie jak muzeum Thorvaldsena w Kopenhadze, czy gipsoteka Canovy w possano. Prawdopodobnie pierwszy we Francji pomysł muzeum biograficznego. Miało zawierać pamiątki i dzieła sztuki odziedziczone po pisarzu przez Ewelinę Hańską oraz przedstawiające go portrety malarskie i rzeźbiarskie.

Daty działalności / zakres czasowy:

1870

Dostępność

nie dotyczy

Typ relacji instytucji wobec pamięci

komemoratywny

Rodzaj pamięci

Kulturalna o charakterze powszechnym

Obszar pamięci/ nośnik pamięci

Obszar kultury/ pamiątki, relikwie; rękopisy, autografy; obszar artystyczny/ sztuka
powszechna/ malarstwo, rzeźba

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmin a/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	Fondation nationale des arts graphiques et plastiques Hôtel Salomon Rothschild 11 rue Berryer, 75016 Paris	22, rue Fortunée (potem rue de Balzac) Paryż

DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW		-
GODZINY OTWARCIA		-
DYREKTORZY		-
ZARZĄDCA		-
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadopto wany)		Budynek pierwotnie należał do podmiejskiej rezydencji Nicolasa de Beaujon paryskiego finansisty i filantropa; rozebrany 1890

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

-

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Pomnik pisarza

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Europa

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Ewelina z Rzewuskich de Balzac (1801-1882)

Jerzy Mniszech (1821-1881)

Anna z Hańskich Mniszchowa

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

-

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

-

Szczegółowa historia instytucji

Dla muzeum przewidziano lokalizację w posiadłości, jaką pisarz zakupił w 1846 r. przeznaczony go potem dla Eweliny Hańskiej po ich ślubie (1850): pisarz zobowiązany był wypłacić 32 000 ff, z czego zapłacił tylko 18 000 ff, resztę musiała spłacić Ewelina; rezydencja mieściła się w d.podmiejskiej *folie* osiemnastowiecznego finansisty i filantropa Nicolasa de Beaujon (przy rue Fortunee nr 22, potem rue de Balzac); projekt przewidywał stworzenie swobodnego miejsca pamięci ku czci pisarza - w tym celu dawną posiadłość powiększono, dokupując 3 parcele, gdzie zaprojektowany został obszerny budynek z pawilonem centralnym o ścianach zdobionych reliefami (m.in. *Sława koronująca Balzaka*), przewidywano także wykorzystanie nieczynnej kaplicy St. Nicolas du Roule (prezbiterium przekształcone w rodzaj artium miało stanowić swego rodzaju atrium, będące główną przestrzenią ekspozycyjną na popiersia, rzeźby i inne dzieła sztuki; nie wiadomo na ile pomysły te obejmowały zgromadzoną przez pisarza kolekcję obrazów; prace przygotowawcze, które zruinowały rodzinę Mniszchów w Paryżu, zostały przerwane przez śmierć Jerzego Mniszcha w wyniku wylewu krwi do mózgu

(1881) oraz Eweliny Hańskiej; w 1888 i 1890 Anna z Hańskich Mniszchowa sprzedała posiadłość baronowej Nathanielowej de Rothschild (ob. dawny dom Balzaka nie istnieje, posiadłość i pałac Salomona Rothschilda należy zaś do Fondation nationale des arts graphiques et plastiques).

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

Przewidywane do eksponowania obiekty związane z pisarzem: pamiątki i relikwie, niektóre dzieła sztuki z jego kolekcji, portrety i rzeźby upamiętniające Balzaka (m.in. Jean-Alexandre-Joseph Falguiere, *Posąg Honore de Balzaka*).

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Strategia pozyskiwania zbiorów

Zbiory własne (przewidywana fundacja)

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

Zbiory Eweliny z Rzewuskich Hańskiej de Balzac oraz Jerzego i Anny Mniszchów

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

-

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

-

Wystawy czasowe

-

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

-

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

-

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

-

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

-

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

-

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

Paul JARRY, *Le Dernier logis de Balzac (rue Fortunee, l'Ancienne Chartreuse Beaujon)*, Paris 1924; Tomasz F. de ROSSET, *Polskie kolekcje i zbiory artystyczne we Francji w latach 1795-1919. Między "skarbnicą narodową" a galerią sztuki*, Toruń 2005, s. 187-188; *Folie Beaujon*, w: Wikipedia:
https://fr.wikipedia.org/wiki/Folie_Beaujon#/media/File:Montagnes_beaujon_1817.jpg
(dostęp 14.11.2016)

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Ciekawe cytaty

UWAGI:

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

12.01.2017

Tomasz F. de Rosset

Data sporządzenia karty:

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

METADANE* (wypełnia redaktor portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA	